

Œu Rahmete Bak

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Değerli kardeşler,

Kur'an-ı Kerim'in anlattığı tarihî olaylardan bir tanesi Peygamber aleyhisselam Efendimiz'in bisetinden (peygamber olarak gönderilmesinden) önce Arap yarımadasında yaşayan kâfir bir kralın uyguladığı işkencelerle ilgilidir.

Müslümanlaşan ya da putperestliği bırakıp imana yönelen bir halkı caydırmak için şehrin ortasında kazılmış büyük çukurları ateşle tutuşturmuş, onları günlerce yakarak adeta cehennem hâline getirmiş, sonra da şehir halkını çukurların önüne getirerek iman ile küfür tercihi arasında bırakmıştı. İnsanlar da Allah'tan vazgeçmeyeceklerini ilan edince hepsini tek tek ateşe attırmıştı. Kral tahtını çukurları seyreden bir mevkiye koydurmuş, insanların cayır cayır yanışını seyrediyordu.

O gün iman edenlerin imandan dönmemeleri hâlinde ateşe atılarak yanmalarını keyifle seyreden kral ve avnesi, bir rivayete göre beş bin, diğer rivayete göre yirmi bin insanı yakmışlardı. Bu en azından beş bin müminin ateş çukurlarında yakılmasıydı ve büyük bir vahşetti. Onlara bu cezayı takdir eden heyet de kenarda oturmuş, insanların canlı canlı nasıl yakıldıklarını piknik havasında seyretmişlerdi. Cezayı takdir edip işlerine bakmaları da insanlıktan bir merhaledir herhâlde ama onlarda bu dahi yokmuş.

Bu olayın Allah'ın Arş'ında nasıl seyredildiğini anlamamız bakımından Peygamber aleyhisselamın verdiği bir örnek dikkat edilesidir ki insanlık tarihinde üç çocuk henüz kundaktayken konuşmuşlardır: Biri de bu olay esnasında çukurun kenarına getirilen bir annenin kundağındaki bebektir. Bebeğiyle birlikte çukura atılacağı esnada son defa mümin olup olmadığı sorgulanmış, o da cevap vermekte tereddüt edince bebeği Allah'ın kudretiyle dile geliyor ve "anne bu gördüğün ateş değildir, atla" deyiveriyor.

Buruc suresinde bu olay ayrıntılarına girmeden, ana hatlarıyla anlatılmaktadır. Enteresandır, Kur'an-ı Kerim, müminlerin kaç kişi oldukları veya ateşin nasıl tutuşturulduğu gibi teferruatı anlatmayıp "oturmuşlar, yaktıkları insanları seyrediyorlardı" diyerek o izleme sahnesini nakletmektedir. Kur'an-ı Kerim daha sonraki ayetlerinde de onlarla ilgili hükmünü vermektedir:

إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ

"Müminleri ateşe atan ve sonra da tövbe etmeyenler için cehennem azabı vardır, tutuşmuş bir alev içinde yanacaklardır."

Allah'ı tanımak, onun rahmetini bilmek ve kullarına muamelesini görmek için ne âlim olmak ne medrese tahsili gerekmez. Sadece bu ayeti alsak bile Allah'ı tanımak mümkündür. Ayet-i kerimede dağlar gibi müthiş bir hakikat vardır. Bakınız, ayetlerin "alevleri orman gibi" buyurarak dehşetini tarif ettiği ve ateşi yakanların da yakılanları keyifle seyrettiğini haber verdiği olayın faileri hakkında Allah Teâlâ, "tövbe etmeyenler" ifadesini kullanmaktadır.

İnsanın kalbi ve beyni burada durur. En az beş bin mümini ateşe atıp yakanlardan söz ediliyor. Demek ki yaktığı onca insanı üstüne bir de seyreden zalim ve gaddar kimseler akşamleyin "pişman oldum, tövbe ettim ya Rabbi" deselerdi kabul edilecekti. İnsanlık genlerini kaybetmiş o kimseler hakkında Kur'an'ımız açıkça, "...sonra tövbe etmeyenler" ifadesini buyurmaktadır.

Onca zulmüne, despotluğuna ve "buraların ilahı benim, şöyle yüksek bir kule inşa edip Musa'nın rabbini vuralım" demesine rağmen firavun bile tövbe etse Allah tarafından kabul görecekti demek.

“Onlar için cehennem azabı vardır, tutuşmuş bir alev içinde yanacaklardır.” Neden? Binlerce bebeği, kadını, yaşlıyı, genci ateşe atıp yaktıkları için değil; bu vahşetten sonra tövbe etmedikleri için.

İşte Allah bu Allah'tır. Allah'ı bu rahmetiyle tanımak lazımdır. İnsan yakmaktan, dahası bunu izlemekten zevk alan kimselerin yaptığına değil de yaptıktan sonra tövbe etmediğine dikkat çeken Rabbimiz, cehennemde ebediyen kalma sebeplerini de buna bağlamaktadır. Böyle bir Allah bizi kendisine kulluğa davet etmektedir. Karşısında suç işlediğimiz Allah böyle bir Allah'tır. Cebimizdeki faizi yasaklayan Allah bu Allah'tır. Zinayı, namazsızlığı yasaklayan bu Allah'tır.

Bu Allah'ı bırakıp şeytanın kampanyalarına katılmak ve helak ile yok olup giden, helaki gerçekten de hak etmiştir. Kendimize buradan çıkaracağımız ders şudur: Yirmi-otuz sene boyunca namaz kılmayarak, günahlara dalarak ona isyan eden bir kuluna bile Allah Teâlâ, huzuruna çıktığı zaman “neden namaz kılmadığı” ile değil neden onca isyanına rağmen tövbe edip Rabbine yönelmediği nazarıyla bakmaktadır. Asıl vahşet ve suç, günahı işlemekten ziyade günahın ardından sanki hiçbir şey olmamış gibi davranmaya devam etmektir.

Yoksa zaten Âdem aleyhisselamın bütün çocukları, onun çocukları olmaları hasebiyle hatakindir. İnsan değil mi illa hata edecektir. Hiç hata etmeyeceğini zannetmek bizatihi hatadır. Hata etmek değildir çıldırtan; hatayı umursamayıp hiçbir şey olmamış gibi devam etmektir. Faiz haram değil, kadının başını açmış veya eteğini kısaltmış olmasını Allah yasaklamamış, düğünü haram şekilde yapmayı sanki İslam haram etmemiş, alkol satan bakkala dükkân kiralamak suç değilmişçesine hacca gidebilmek... asıl suçlar bunlardır.

Rabbimiz günah işlemememizi murat buyursaydı bizi dünyaya göndermez, günah imkânının bulunmadığı cennetinde tutardı. Kulu olan insanları dünya bataklığına kasten göndermiş, üstümüzün başımızın çamura bulanacağını bilerek yapmıştır. Ama düştüğü yerde kalan kul istememektedir. Kul düşünce kalkmasını, üstündeki çamuru silkelemesini istemektedir. Yani Allah Teâlâ günah işleyen kullarına değil günahattan sonra hiçbir şey olmamış gibi işine devam kullarına karşı cehennem tehdidini sergilemektedir.

Demek ki insan, binlerce kişiyi ateşlerde yaktıracak kadar vahşi bir işe imza atabilecek bir mahlûktur. Ama bundan daha vahşisi yaptığı işi unutup hiçbir şey olmamış gibi kendini iyi biri zannetmeye devam etmesi, tövbeye yanaşmaması ve Allah'ın huzuruna böyle varmasıdır. İşçinin maaşından kırpacak helalmiş, ana-babaya saygısızlık normal, faiz mubahmış, oğlunu kışkırtıp gelinini sıkıştırmak sıradan bir işmiş, alkollü düğün hoşgörülüyormuş gibi davranmaya devam edip bunları hayatında normalleştirmek ve hiçbir şey olmamış gibi yaşamaktır büyük mesele. Bunun üstüne bir de hacca gidip bir de ‘nasılsa haccetmiş olmanın rahatlığıyla’ orada günahlarına tövbe etmeden geri gelmek dik başlılığı ve laubaliliğini Allah görürse, ayetin buyurduğu “...sonra tövbe etmeyenler” ifadesindeki pişmanlık sahibi olmayanlarla kastedilen işte böyleleridir.

Hâlbuki binlerce insanı fırında ekmek yapar gibi vahşiyaneye duygularla yakan kişileri bile tövbe etseler affedeceğini buyuran Rabbimiz, her suçundan yeter ki tövbe etsin, kullarını kesinlikle affedeceğini buyuruyor. Allah'ımız böyle bir Allah'tır. O Allah'tır ki Uhud günü Peygamber aleyhisselamı öldürmeye ramak kalacak kadar yaklaşanları bu hadiseden iki sene sonraki tövbelerinin ardından kulluğuna kabul buyurmuş, üstelik şehitlik makamıyla ödüllendirmiştir.

Hata etmek Âdem'in çocuklarında bulunur, hatadan sonra inatla hatayı görmemekse şeytanın işidir.

Âdem aleyhisselam, şeytanın ortak olduğu hatasını işledikten sonra dünya vadilerinde bin yıl dolaşıp gözyaşı dökmüş, tövbesinin kabulü için yalvarmıştır. Şeytan ise hiçbir şey olmamış gibi devam etmiş ve üstelik Allah'ın karşısına çıkıp mağlubiyetinin öcünü almak için fırsat dilenmiştir. Nedamet ve

pişmanlık yerine hatasının üzerine benzin dökmeyi seçmiştir. Bunun için Âdem, Allah'ın affına nail olabilmış ama şeytan rahmetten ebediyen kovulmuştur.

Bu iki manzara kıyamete kadar devam edecektir.

Âdem'in çocukları hırsızlık yapabilir, yalan konuşabilir, zulmedebilir ama öbür gün yaptığından yüreği yanar. Yapmasına hata yapar ama onu içine sindiremez. Ağzından geçen haramı bağırsakları emmeden önce önlemini alır, telafisini yerine getirir ve tövbesini eder. Âdem'in sulbünden gelenler "gelinlik giymeden düğün olur mu", "faizsiz ticaret yürümez", "bazı hocalar buna fetva veriyor" mazeretlerinin yapaylığına tenezzül etmez ve en büyük hatayı bile işleseler gözyaşlarını dökmekten erinmezler.

Her insanın hata edeceği kanununu koyan Allah Teâlâ, bir kanun daha koymuştur ki "tövbe edenin günahı yoktur." Hangi çamı devirirse, ne kadar büyük çanak kırarsa artık insanın günahları temizlenmiş olur. Yeter ki Allah'ı bilip onun kapısına dönmüş olsun.

Aksi takdirde Allah, günaha diretenlere bolluk verir. Her şey bol ama bereketsiz olur. Üç zeytinle doyacaktın, üç teneke zeytin bile gözünü doyduramaz olur. Günahları başının üstünde taşımaya ısrarla devam eden insanlar bereketi bile bile teper.

Bir diploma uğruna, sırf komşuyu kıskanma kompleksi yüzünden ya da kâfirlere haset etmek nedeniyle yapılan hatalar ebediyen cehennemde kalmayı gerektirecek denli büyük olabilir. Çocuklarımızı Allah'ın kitabından bile bile uzak yetiştirmek günahlarda ısrar edip tövbeden uzak kalmaktır ve kör gidiştir.

Tövbeden bahis açıldığında dört hususun bilinmesi gerekir. Bunlar öncelikle hazmedildikten sonra tövbenin diğer incelikleriyle ilgili *İhyâu Ulûmi'd-Din* ve diğer kitaplardan malumat alınabilir.

- 1- Tövbe edilecekse evvela tövbe etmeyi gerektiren ortamdan çıkılacaktır.
- 2- Tövbe gerektiren günahın örneği tiplerle bir arada durulmayacaktır.
- 3- Tövbe edecek kimse vaktini dolduracak, boş vakit bırakmayacaktır. Sigaradan tövbe, sigara içenlerden uzak durmakla mümkündür.
- 4- Her günahın tövbesi kendi cinsindedir.

On sene zekât vermeyen, tövbe ettiğini söyleyip sözgelimi hacca gidemez. Yani hac, zekâtın tövbesini üstlenemez. Zekâtın tövbesi, zekâtı vermekle olabilir. Zulmeden, Kâbe'ye sarılarak tövbesini yerine getirmiş olmaz, helalleşerek tövbe edecektir. Namazsızlık bataklığına düşen, sabaha kadar ağlamakla pişmanlığını ortaya koymuş olamaz. Eşine çektiren, hanımına zulmeden ne hatim indirerek ne sakal bırakıp sadaka vererek tövbesini yerine getirmiş olmaz.

Hanımını ağlattıktan sonra işçilerine ikramiye dağıtmakla ya da kocasına haksızlık ettikten sonra Kur'an kursuna yemek yapmakla işlenen günahın bağlantısı yoktur. Yani yapılan iyilik ve bunun sonucunda gelen sevap, yapılan kötülük ve bunun sonucunda gelen günaha bedel olmaz. Kul hakkının telafisi kulla helalleşmeyi gerektirir. Bir kul hakkını üzerine almış kişi, artık işlediği diğer sevapların büyüklüğü Kudüs'ü hürriyetine kavuşturmak kadar büyük bile olsa, o kulla helalleşmediği sürece telafi görevi görmez. Gözü ağrıyan biri ortopediye görünmez, hastalık neredeyse tedavisi de orada olacaktır.

Tövbe etmek, ağlamak demek değildir. Tövbe etmek çıbanı yok etmeyi gerektirir ve çıban da kesilerek kurutulmaz, ilacını kullanarak ve usulüyle halledilecektir. Camilerde toplu tövbe kampanyalarıyla her şeyin bittiğini zanneden insan kendini aldatır. Madem bir kere hacca gitmekle tertemiz

olunabiliyordu, kalp samimiyeti gerekmiyordu da yüzlerce sene gözyaşı döken Âdem aleyhisselamın ne suçu vardı?

Diğer yandan tövbe eden mümin şöyle düşünmelidir: İşlediği günah ne kadar büyük, kırdığı pot ne denli hacimli olursa olsun binlerce insanı ateşte cayır cayır yakmaktan daha feci değildir. Bunu yapanların bile tövbesini kabul eden Allah'ın şimdiki günah sahiplerine kapıları elbette açıktır. Şeytanın üzerimizdeki en önemli kazançlarından biri, işte bu ümit kapısını kapatabiliyor oluşudur. "Gittin artık, senin işin bitti..." telkinini verip zihninde zafer kazandığı müminlerin tövbe umudunu da öldürmektedir. Hâlbuki Allah'ın kapısı her yerde ve şartta geçerlidir, hiç kapanmaz.

Enes ibni Malik radiyallahu anh, ağır hastalık geçiren bir delikanlıyı Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ile beraber ziyarete gittiklerini anlatır. Efendimiz aleyhisselam çocuğun yanına gelip "*nasılsın yavrum?*" diye hâlini sormuş. Çocuk da ölüm döşeginde olduğunu bildiğinden, "*hastalığım bir kenara ama çok korkuyorum Allah'tan*" demiş, "*bana azap edeceğinden korkuyorum ancak çok da umudum var, ola ki beni affeder.*"

Tirmizi'de zikredilen bu hadis-i şerifinde Peygamber aleyhisselam o çocuğa şöyle buyurmuş: "*Merak etme, ondan bu kadar korkan birini Allah mahcup etmez.*"

İşte rahmet sahibi Rabbimiz böyledir. Asıl suç ve cinayet, pire kadar bile canı olmadığı ve Allah'ın mülkünün genişliğinde hiç denecek cıızlıkta kaldığı hâlde insanın günahına karşı Rabbinin yok sayması ve sanki arkadaşına karşı ayıp işlemiş gibi umursamaz tavırla yoluna devam etmesidir.

Bir keresinde Peygamber aleyhisselamın huzuruna gelen başka biri, "ya Resûlallah, sana bir şey soracağım" diyerek şöyle söylemiş: "Bir adam düşün ki şu dünya kadar günah işlemiş, yapmadığı hata kalmamış..." Şöyle etmiş, böyle etmiş diyerek günahları sayıp dökmüş ve ardından, "Allah bu adamı da affedecek mi?" diye sormuş.

Hadiseyi anlatan sahabi, bu adamın çok yaşlı ve kaşlarının gözlerini kapatacak kadar derisinin buruşmuş olduğunu nakletmektedir. Peygamber aleyhisselam ona Müslüman olup olmadığını sormuş. Adam da Müslüman olduğunu söyleyince Efendimiz aleyhisselatu vesselam, "*Müslümansan affedecektir*" buyurmuş. Adam bunun üzerine yine "ama öyle ufak tefek işlerden söz etmiyorum..." deyip bir kere daha büyük günahları saymış.

Peygamber aleyhisselam ona şöyle buyurmuş: "*Bak, tövbe edip iyi işler yaptıktan, bir daha da o kötü işlere dönmedikten sonra sana Allah tövbeni kabul edecek demiyorum; eski hatalarını da sevap olarak yazacak diyorum.*" Adam "her şey için mi böyle... her şey için mi böyle..." diye şaşırmış. Efendimiz aleyhisselam şöyle devam etmiş: "*Her şey için böyle, her şey için böyle.*"

Olay bize anlatan sahabi, o yaşlı adamın sevinçle tekbir getirerek oradan ayrıldığını söylemektedir.

Günahlarının affedilip edilmeyeceğini sorana Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem cevabı budur. İşte Allah bu Allah'tır. Biz bu rahmeti ve büyük ummanı bırakıp bir yere gidemeyiz.

Şart, tövbe ettikten sonra günaha yeniden dönmeme kararlılığı göstermektir. Tövbeyi edip hâlâ sigaraya devamla, alkol satan kiracıyla iş tutmakla, faizi terk etmemekle kim kimi kandırabilir? İnsanın Allah'a böylesi bir cüretle başkaldırması mümkün olabilir mi hiç?

Bu derste ele aldığımız ayet-i kerime ömründe hiç namaz kılmamışlara, en günahkârlara bile umut yüklemekte ve samimiyeti omuzlayan herkesi Allah'ın kapısına kesin bir kabulde davet etmektedir.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.